

Orkesterisoittimet
nousuun -
toimenpiteitä
harrastajamäärien
elvyttämiseksi
Hannele Eklund,
2026

Kuva:
Keskuskatu, Hki / HE
(20.12.2025)

KANSALLINEN NUORISO-ORKESTERI

Malli, tavoitteet ja toteutus

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO (s. 2)

2. ORKESTERILAITOS SUOMESSA (s. 4)
 - 2.1 Yhteismusisoinnin alkuvaiheet Suomessa
 - 2.2 Orkesterilaitos järjestäytyy (s. 5)
 - 2.3 Puolustusvoimien orkesterit
 - 2.4 Poliisisoittokunta (s. 6)

3. OPINNOT ORKESTERIMUUSIKOKSI SUOMESSA: TILANNE NYT (s. 7)
 - 3.1 Tilastohavaintoja
 - 3.2 Puolustusvoimat ja Poliisi (s. 9)

4. ORKESTERISOITTIMET NOUSUUN (s. 10)
 - 4.1 Esimerkkejä käynnistetyistä hankkeista (s. 11)
 - 4.2 Kulttuuripoliittisen selonteon linjauksia (s. 13)

5. KANSALLINEN NUORISO-ORKESTERI OSAKSI ORKESTERISOITON KEHITYSTÄ (s. 13)
 - 5.1 Kansallinen nuoriso-orkesteri Suomeen? (s. 14)
 - 5.2 Samansuuntaisia hankkeita
 - 5.3 Kansallisen nuoriso-orkesterin malli ja tavoitteet (s. 16)

6. TOIMENPIDE-EHDOTUKSIA (s. 17)
 - 6.1 Hankkeen käynnistäminen
 - 6.2 Toiminnan järjestäminen (s. 18)

7. RESURSSIT, KUSTANNUSARVIO JA RAHOITUS (s. 21)

8. YHTEENVETO (s. 23)

“Menestys luo menestystä. Katsotaan vaikka meidän klassista musiikkia. Sehän on jotain aivan käsittämätöntä, kuinka hyviä me ollaan oltu siinä.”
- Alexander Stubb¹

1. JOHDANTO

Tämän selvitystyön taustalla on laajasti tunnistettu huoli orkesterisoitinten harrastuneisuuden laskevasta suunnasta ja sen nyt jo nähtävissä olevista vaikutuksista suomalaisiin orkestereihin². Erityisen suurta huoli on ollut Puolustusvoimien ja Poliisin orkestereissa. Puolustusvoimien orkestereiden jäsenyys edellyttää suomen kansalaisuutta. Poliisisoittokunnassa kaikki uudet muusikon virat ovat siviilivirkoja, joihin ei vaadita Suomen kansalaisuutta. Vaatimuksena kuitenkin on kyky palvella yleisöä suomeksi ja ruotsiksi. Musiikkioppilaitosten soitonopetuksessa on jo useamman vuoden näkynyt orkesteri-instrumentin soittimekseen valitsevien lasten ja nuorten määrän selvästi laskeva trendi. Sama havainto on tehty myös musiikin ammattiopintoihin pyrkivien opiskelijoiden kohdalla.

Monista maamme ammattiin tähtäävää opetusta antavista musiikkioppilaitoksista puuttuu joko kokonaan tai osittain mahdollisuus yhtye- tai orkesterisoittoon yksinkertaisesti siksi, että yhteissoiton edellyttämiä opiskelijoita on liian vähän. Opiskelijat suosivat soolosoittimia. Piano on ollut kautta aikain kestopopulaari, mutta viime vuosina myös sähkökitara ja rytmisen laulu ovat ohittaneet suosiossa monet orkesterisoittimet. Puhalltimet ovat kaikkein huolestuttavimmassa tilanteessa, mutta sama ongelma koskee matalia jousia, kuten alttoviulua, kontrabassoa ja jossain määrin myös selloa.

Syitä tähän kehitykseen on useita ja niistä osaan, kuten yleinen väestönkehitys ja syntyvyys, on vaikea vaikuttaa. Soolosoitinten suosiota selittävät myös syvemmillä kulkevat yhteisöllisyyden ja yksilöllisen tekemisen suhteeseen liittyvät kehityskulut, joihin voidaan tässä selvityksessä vain viitata. Paljon on kuitenkin tehtävissä. Käytännön tasolla vaikuttaa selvältä, että *mahdollisuus oppilaiden yhteissoittoon* on olennainen osa edellä kuvatun ongelman ratkaisua. Toinen tämän selvityksen lähtökohta on, että *toimia tarvitaan nopeasti*. Orkesteritoiminnan kannalta huolestuttava kehitys on jatkunut nyt jo niin pitkään, että kaikilla toimenpiteillä tilanteen korjaamiseksi on kiire.

Suomessa on erinomaisia musiikkiopistojen orkestereita, jotka tekevät arvokasta työtä oman alueensa lasten ja nuorten kanssa. Niiden orkesterit ovat kuitenkin paikallisia. Valtakunnallisesti toimivia nuorten sinfoniaorkestereita maassamme on vain yksi, Sinfoniaorkesteri Vivo. Sen lisäksi suomalaisten on mahdollista pyrkiä Pohjoismaiden yhteiseen nuoriso-orkesteriin tai Euroopan unionin rahoittamaan nuoriso-orkesteriin. Näihin pääsee kuitenkin kerrallaan vain joitakin suomalaisia.

¹ 18.9.2024 Kulttuuritalo Sampola, Tampere

² Orkesterisoittimilla tarkoitetaan tässä selvityksessä klassisen sinfoniaorkesterin jousi-, puhallin- ja lyömäsoittimia.

Taiteen perusopetusta tarjoavien musiikkioppilaitosten rinnalla lahjakkailta ammattiohjeituneilla nuorilla soitajilla on mahdollisuus pyrkiä yksityisten soitinakatemioiden yksilöopetukseen tai Taideyliopiston Sibelius-Akatemian nuorisokoulutukseen. Soitinakatemiosta Vaski- ja Puupuhallinakatemit ovat panostaneet yhteissoittoon ja jotkut Sibelius-Akatemian nuorisokoulutuksen opiskelijoista osallistuvat Sibelius-Akatemian varsinaisista opiskelijoista koostuvan sinfoniaorkesterin periodeihin. Tämä ei kuitenkaan riitä. Ajatus korkeaan kansainväliseen tasoon pyrkivästä nuoriso-orkesterista ei Suomessa ole uusi. Aiemmat yksityisesti toteutetut hankkeet puutteen ratkaisemiseksi ovat kaatuneet varainhankinnan vaikeuteen.

Orkesterikulttuuriltaan vahvoissa maissa yhteissoitto nuoriso-orkestereissa ja -yhtyeissä on keskeinen osa nuorten orkesterisoitinten opiskelijoiden normaalia opintopolkua. Näissä maissa toimii tyypillisesti myös korkeatasoinen kansallinen nuoriso-orkesteri, joka valitsee riveihinsä koko maan eri-ikäisistä opiskelijoista lahjakkaimmat ja sitoutuneimmat. Jäsenyyden edellytyksenä soittotaidon lisäksi on maan kansalaisuus tai vakituinen asuminen ao. maassa. Tällainen instituutio Suomesta puuttuu.

Tämän selvitystyön on tilannut Pro Musica -säätiö. Toimeksiannon toteuttajana toimii työryhmä jonka jäsenet ovat

Petri Alanko, huilutaiteilija

lehtori (huilu), aineryhmän johtaja / puhaltimet, lyömäsoittimet ja harppu,
Taideyliopiston Sibelius-Akatemia;
koordinaattori, Puupuhallinakatemia

Tuomas Lehto³, sellotaiteilija

taideopettaja (sello), Taideyliopiston Sibelius-Akatemia;
soolosellisti, Radion sinfoniaorkesteri

Pasi Pirinen⁴, trumpettitaiteilija

professori (vaskipuhallinmusiikki, trumpetti), Taideyliopiston Sibelius-Akatemia

Jan Söderblom⁵, viulutaiteilija, kapellimestari;

taiteellinen johtaja, Suomalainen kamariorkesteri;
taiteellinen johtaja, Kauniaisten musiikkijuhla

Selvitystyön tekijäksi työryhmä valitsi filosofian maisteri **Hannele Eklundin**, jolla on laaja kokemus suomalaisesta klassisen musiikin kentästä. Hän on toiminut Radion sinfoniaorkesterin, Avanti! - kamariorkesterin, Helsingin kaupunginorkesterin ja Suomalaisen kamariorkesterin hallinnoissa esimies- ja johtotehtävissä. Nykyisin hän työskentelee omassa yrityksessään viestinnän, PR:n, tapahtumatuotantojen ja manageroinnin asiantuntijana ja konsulttina.⁶

³ <https://www.tuomaslehto.com/bio>

⁴ <https://www.pasipirinen.com/Bio/>

⁵ <https://jansoderblom.fi/bio/>

⁶ <https://wellspoken.fi/yritys-ja-palvelut/>

2. ORKESTERILAITOS SUOMESSA

2.1 Yhteismusisoinnin alkuvaiheet Suomessa

Musiikki on merkittävä osa suomalaista kulttuuri-identiteettiä. Suomalaisella musiikki-ihmeellä on totuttu tarkoittamaan pienestä maastamme maailman huipulle yltäneitä suomalaiskapellimestareita, laulajia, soittajia ja säveltäjiä. Maine ja saavutukset musiikin saralla ovat vaatineet kovaa tahtoa ja lujaa työtä jo useiden sukupolvien ajan. On tarvittu sekä koulutusta että koulutusta vastaavaa työtä.

Varhaisinta musiikin opetusta annettiin Suomessa jo keskiajalla, jolloin koulutuksesta vastasi etupäässä kirkko. Soittimia oli vähän, niinpä opetuksen ytimessä oli kirkkolaulu.

Muualta Euroopasta, etenkin Baltian maista tulleet muotivirtaukset vaikuttivat voimakkaasti musiikkiharrastuksen kasvuun myös Suomessa. Ruotsin valtakunnan sotilasmusiikki kehittyi moniääniseksi jo 1680-luvulta alkaen ja heijastui vuonna 1550 perustettuun Helsinkiin, jonne sijoitettiin Uudenmaan jalkaväkirykmentin skalmeijanpuhaltajat (nykyistä oboeta muistuttava keskiaikainen puupuhallin). 1700-luvulla konserttielämä vahvistui entisestään, Helsingissä etenkin lähelle nousseen Suomenlinnan suuren varuskunnan vaikutuksesta. 1790 perustettiin Turun soitannollinen seura, joka edelleen toimivana on maamme vanhin orkesteri.

Ympäri maata oli toiminut amatööriorkestereita ja -yhtyeitä jo 1500-luvulta lähtien, mutta kehitys oli pitkään hidasta. 1800-luvulle tultaessa musiikki kuului kuitenkin jo tukevasti säätyläisnuorten kasvatukseen. Niinpä esimerkiksi Helsinkiin rakennettavaa Ylioppilastaloa varten kerättiin 1860-luvun loppupuolella varoja 12-henkisen kuoron konserttikiertueilla. Ooppera- ja laulunäytelmäesityksiä oli tässä vaiheessa kuultu jo useita, mutta toiminta oli tyypillisesti yksityistä ja alueellisesti hajanaista.

Varsinainen järjestäytymisen aika alkoi vasta 1800-luvun loppupuolella. Helsingin Orkesteriyhdistys perustettiin vuonna 1882 kapellimestari Robert Kajanuksen aloitteesta, Helsingin Musiikkiopiston perustaja Martin Wegeliuksen myötävaikutuksella sekä kauppias Woldemar Klärichin ja Nikolai Sinebrychhoffin taloudellisella tuella.⁷

Yhdistyksen orkesterissa oli 36 muusikkoa, joista viidennes suomalaisia. 18 puhaltajasta vain yksi oli suomalainen, muut etupäässä saksalaisia. 1894 Orkesteriyhdistyksen nimi muuttui Helsingin Filharmoniseksi seuraksi. Filharmonisen seuran orkesteri teki ensimmäisen mittavan ulkomaankiertueensa Pariisin maailmannäyttelyyn vuonna 1900. Matkalla oli mukana 66 soittajaa, joista vain 25 suomalaista. Orkesterista tuli Helsingin kaupunginorkesteri vuonna 1919, jolloin siitä tuli kunnan vakinainen laitos.⁸

⁷ Jäppinen, Jere toim: Harpunkielistä shimmykarkkiin. Helsingin kaupunginmuseo, 2003

⁸ Marvia, Einari – Vainio, Matti: Helsingin kaupunginorkesteri 1882–1982

2.2 Orkesterilaitos järjestäytyy

Kun Suomen Sinfoniaorkesterit ry (Suosio) vuonna 1965 perustettiin, ammattimainen orkesteritoiminta oli maassamme vasta taipaleensa alussa. Vielä 1960-luvun alussa ammattiorkestereita oli koko Suomessa vain neljä.

Aluksi yhdistyksen päämääränä oli varsinkin maaseutuorkestereiden toiminnan edistäminen. Tuolloin melko pienilläkin paikkakunnilla oli omat, pääasiassa harrastajavoimin toimivat orkesterinsa. Kun musiikkioppilaitosten verkosto 1960-luvulla alkoi kasvaa, saatiin orkestereihin entistä ammattitaitoisempia soittajia. Orkesterit alkoivat saada kunnallista tukea ja lopulta myös valtionosuutta, kun teatteri- ja orkesterilaki 1990-luvulla säädettiin.

Suomalaista orkesterilaitosta edustavaan Suosioon kuuluu 34 jäsenorkesteria. Suosion jäseneksi pääsy on tunnustus orkesterin ammattimaisesta toiminnasta, riippumatta orkesterin koosta tai taustayhteisöstä.

Suosion jäsenistä sinfoniaorkestereita on 15, kamari- ja runko-orkestereita seitsemän, muita orkestereita seitsemän ja liitännäisjäseniä viisi. Liitännäisjäsenet ovat julkisoikeudellisia tai muita oikeuskelpoisia yhteisöjä, jotka ylläpitävät säännöllistä orkesteritoimintaa harjoittavaa vakinaisesti toimivaa orkesteria. Tällaisia ovat esimerkiksi Sibelius-Akatemian sinfoniaorkesteri ja Sinfoniaorkesteri Vivo. Kategoriaan ”muut orkesterit” kuuluu projektipohjaisesti toimivia, kokoonpanoltaan vaihtelevia orkestereita, joiden musikit eivät nauti kuukausipalkkaa.

Suosion jäsenorkestereissa työskentelee 1 029 vakituista muusikkoa ja 3 032 freelancemuusikkoa.⁹ Päätoimisista muusikoista muiden kuin Suomen kansalaisten osuus kaikissa maamme orkestereissa on 18,4 %.

Suosion jäsenorkestereiden, Poliisin ja Puolustusvoimien orkestereiden lisäksi muita mainittavia ammattimaisesti toimivia ja ammattimuusikoita työllistäviä orkestereita on vähän. Esimerkiksi niistä käy Suomalainen kamariorkesteri, joka kesäfestivaalinsa lisäksi esiintyy vaihtelevasti joitakin kertoja vuodessa.

2.3 Puolustusvoimien orkesterit

Puolustusvoimilla on ollut historiallisesti merkittävä rooli suomalaisessa musiikkielämässä. Varhaisin tunnettu suomalaista sotilasmusiikkia koskeva käsky on Ruotsin kuningas Kustaa Vaasan 2.9.1555 lähettämässä kirjeessä sotapäällikkönä toimineelle Jacob Baggelle:

”Koska täällä Suomessa on sekä isoja että pieniä torvia, Jacob Bagge voisi antaa koota yhteen joitakin niistä, joita voitaisiin käyttää niin merkkien kuin tunnusten välittämisessä... ”.

⁹ Suomen Sinfoniaorkesteri ry, vuosikertomus 2024

1600-luvun puolivälistä alkaen eurooppalaisiin armeijoihin alettiin palkata skalmarjoista muodostettuja yhtyeitä, usein kvartetteja. Skalmarit vaihtuivat nopeasti pehmeäsointisemmiksi oboeiksi, jotka soveltuivat paremmin sisätiloissa soittamiseen.

Kustavilainen aika voimisti ja laajensi sotilasmusiikin harjoitusta Ruotsissa. 1770-luvulta alkaen soittokuntia alkoi olla myös suomalaisissa yksiköissä, pääosin upseerien rahoittamina ja virkoja luovalla tavalla järjestellen. Kaikissa suomalaisissa rykmenteissä oli viimeistään 1800-luvun alussa soittajia ja oma soittokunta.

Osana Venäjän keisarikunnan armeijauudistusta myös Suomessa astui voimaan asevelvollisuuslaki 24.11.1880. Yksityiskohtaisessa keisarillisessa julistuksessa määriteltiin tarkoin myös soittajien kokoonpanot. Vuoteen 1890 mennessä soittokuntia oli perustettu Suomen suuriruhtinaskuntaan yhdeksän kappaletta.

Puolustusvoimilla on nykyisin kuusi orkesteria, joista yksi on Panssariprikaatissa Hattulan Parolassa toimiva Puolustusvoimien varusmiessoittokunta. Eri puolilla Suomea toimivilla orkestereilla on erilaiset ohjelmistoprofiilit, mutta niissä kaikissa painottuu puhallinsoitinten osuus. Läpi historiansa Puolustusvoimien orkesterit ovat konsertoineet laajasti ympäri maata myös muissa kuin varsinaisissa virkatehtävissä. Niiden merkitys osana suomalaista orkesterilaitosta on suuri.¹⁰ Puolustusvoimien orkestereihin pääsy edellyttää Suomen kansalaisuutta sekä varusmiespalveluksen suorittamista.

2.4 Poliisisoittokunta

Helsingin poliisisoittokunta on poliisin edustusorkesteri, joka on sijoitettu Helsingin poliisilaitoksen erityistoimintayksikköön. 43 muusikosta koostuva ammattiorkesteri toimii valtakunnallisesti kaikkien poliisilaitosten alueilla. Helsingin poliisisoittokunnan kokoonpano on sinfoninen puhallinorkesteri, eli orkesterissa on kaikki sinfoniaorkesterin puhallimet ja lyömäsoittimet. Lisäksi poliisisoittokunnassa on täysi saksofoniryhmä sekä baritonitorvi, kitara, piano ja kontrabasso.

Helsingin poliisisoittokunta perustettiin vuonna 1947 edistämään poliisin ja kansalaisten välistä vuorovaikutusta. Sama tehtävä jatkuu nykyäänkin. Orkesteri tekee rikoksia ennaltaehkäisevää työtä soittamalla vuosittain yli sata valistuskonserttia eri puolilla Suomea lapsille ja nuorille. Poliisisoittokunta tekee säännöllisesti konserttikiertueita eturivin solistien kanssa. Ohjelmisto kattaa useita musiikin tyyliä. Poliisisoittokunnan kaikki soittajat ovat koesoitolla valittuja ammattimuusikoita. Muusikoiden päätyö on poliisin edustusorkesterissa soittaminen. Osalla soittokunnan muusikoista on myös muita poliisilaitoksen tehtäviä. Poliisisoittokuntaan ei vaadita Suomen kansalaisuutta, vaatimuksena on kuitenkin kyky palvella yleisöä suomeksi ja ruotsiksi.¹¹

¹⁰ www.puolustusvoimat.fi/web/sotilasmusiikki

¹¹ <https://poliisisoittokunta.fi/>

3. ORKESTERIMUUSIKOKSI SUOMESSA: TILANNE NYT

Yleisen koululaitoksen ulkopuolella annettu musiikkiopetus on Suomessa käynnistynyt 1700-luvun lopussa. 1960-luvulle tultaessa musikoita koulutettiin jo 28 musiikkioppilaitoksessa. Helsingin Musiikkiopisto oli perustettu vuonna 1882. Opiston nimi muutettiin Helsingin konservatorioksi vuonna 1924 ja Sibelius-Akatemiaksi vuonna 1939. Valtion laitos Sibelius-Akatemiasta tuli vuonna 1980 ja yliopisto vuonna 1998.

Sibelius-Akatemia liittyi osaksi uutta Taideyliopistoa vuonna 2013 ja toimii nyt nimellä Taideyliopiston Sibelius-Akatemia. Taideyliopiston lisäksi musikon ammattiin johtavia opintoja tarjoavat konservatoriot ja osa ammattikorkeakouluista eri puolilla maata. Porttina musiikkialan jatko-opintoihin ja ammatillisuuteen toimii musiikkiopistojen tarjoama taiteen perusopetus.

Varsinaisten musiikkioppilaitosten lisäksi Jousiakatemiaa, Nuorten pianoakatemiaa, Vaskiakatemiaa ja Puupuhallinakatemiaa edustava yksityinen Soitinakatemioiden ry tarjoaa musiikin huippukoulutusta lahjakkaille ja motivoituneille nuorille soittajille. Oppilaat ovat eri puolilta Suomea tulevia 8–22-vuotiaita soitinopiskelijoita.¹² Soitinakatemioiden Vaski- ja Puupuhallinakatemioiden panostavat paljon myös yhteissoittoon.

3.1 Tilastohavaintoja

Suomen Musiikkioppilaitosten Liitto, Konservatorioliitto ja Suomen Puhallinorkesteriliitto seuraavat aktiivisesti musiikkiopintoihin hakeutuvien lasten ja nuorten soitinvalintoja. Instrumenttivalintoja on kartoitettu kyselytutkimuksilla useiden vuosien ajan. Seuraavissa kappaleissa esitetään huomioita em. liittojen keräämistä tilastotiedoista.

Suomen Musiikkioppilaitosten Liitto

Suomen musiikkioppilaitosten liitto (SML) on musiikkioppilaitosten kattojärjestö, johon kuuluu 102 oppilaitosta. Jäsenoppilaitoksista 91 on musiikkiopistoja ja 11 konservatorioita. Jäsenistö kattaa koko maan Hangosta Kemijärvelle ja Lieksasta Vaasaan.¹³

SML:n tekemät kyselytutkimukset vuodesta 2016 alkaen osoittavat, että asemansa suosituimpien soitinten kolmen kärjessä ovat säilyttäneet piano, viulu ja kitara. Piano-opiskelijoiden määrä on yli puolet suurempi kuin seuraavaksi suosituimman viulun. Kitaraa opiskelee puolet vähemmän kuin viulua. Vasta sen jälkeen tulevat huilu ja sello, jotka ovat säilyttäneet paikkansa viimeisten kymmenen vuoden kyselyjaksolla.

Vuoden 2016 kyselyssä kymmenen suosituimman soittimen listalla klarinetti ja trumpetti olivat sijoilla yhdeksän ja kymmenen. Vuoteen 2019 mennessä trumpetti oli pudonnut pois kymmenen kärjestä ja samoin klarinetti vuoden 2024 kyselyssä. Orkesterisoittimista kymmenen suosituimman joukossa oli tuolloin enää viulu, huilu ja sello. Piano säilytti valta-asemansa, mutta rytmimusiikkiin suuntautunut laulu ja

¹² <https://soitinakatemioiden.fi/fi>

¹³ Suomen musiikkioppilaitosten liitto, www.musicedu.fi

sähkökitara olivat kasvattaneet suosiotaan merkittävästi ja pudottaneet puhaltimet huilua lukuun ottamatta pois suosituimpien soitinten listalta.

Puhallin- ja lyömäsoitinopiskelijoista tehdyissä kyselyissä orkesterisoitinten laskeva trendi näkyy selvästi. Vuoden 2019 kyselyssä suosituimmat soittimet ovat huilu (2 260 opiskelijaa), lyömäsoittimet (1364 opiskelijaa), klarinetti (1 104 opiskelijaa) ja trumpetti (1079) opiskelijaa. Kyselyyn vastasi noin 80 % jäsenoppilaitoksista.

Vuonna 2024 vastaajia oli n. 15 % vähemmän kuin vuonna 2019. Vastaajien pienemmän määrän huomioon ottaen opiskelijoiden määriä voinee päätellä laskennallisesti samassa suhteessa. Huiluopiskelijoita oli 1890, lyömäsoitinopintoja suoritti 804 opiskelijaa ja klarinettia 910. Vain trumpetti näyttäisi säilyttäneen suosionsa 937 opiskelijalla. Uutena vuoden 2024 kyselyyn oli tullut rummut, joita opiskeli 739 opiskelijaa 68:ssa SML:n jäsenoppilaitoksessa.

Konservatorioliitto

Suomen konservatorioliitto on vuonna 1986 perustettu konservatorioiden etu- ja yhteistyöjärjestö. Liitto edistää musiikki- ja tanssialan ammatillisen koulutuksen kehittämistä, toimii jäsenoppilaitostensa yhteistyöfoorumina ja tekee laajaa yhteistyötä alan toimijoiden kanssa. Liittoon kuuluu 16 jäsenoppilaitosta eri puolilta Suomea.

Konservatorioliiton jäsenkyselyn 2024¹⁴ tuloksissa todetaan seuraavaa:

- Opinnot aloittaneiden määrä kasvanut, samoin tutkinnon osia suorittaneiden.
- Musiikkiteknologian ja uusien suuntautumisvaihtoehtojen (mm. musiikintekijä, musiikkiteatteri, hiphop) sekä tutkinnon osien rooli kasvaa.
- Soitinvalikoima moninaistuu tutkinnon osien suorittamisen myötä. DAW ja sähköiset soittimet kasvattavat rooliaan.
- Perinteisten soittimien tilanne kapenee. Klassisen musiikin, kansanmusiikin ja kirkkomusiikin rooli kapenee erillisinä linjoina.

Vuonna 2024 kaikista konservatorio-opintoihin pyrkineistä 15,4 % haki klassisen musiikin opintoihin. Rytmimusiikin opintoihin pyrki hakijoista lähes puolet, 47,9 %. Vuonna 2020 klassisen musiikin hakijoiden osuus oli 22,3 %. Sen jälkeen hakijamäärät ovat laskeneet vuosittain. Klassisen musiikin tutkinnon kokonaan suorittaneita valmistui kyselyvuonna 27,5 %, kun rytmimusiikin opiskelijoista koko tutkinnon suorittaneina valmistui 51 %.

¹⁴ SKL Jäsentilasto 2024, julk. 9.4.2025

Suomen puhallinorkesteriliitto

Suomen Puhallinorkesteriliitto ry on maamme suurin puhallinmusiikin järjestö, johon kuuluu orkesteri-, yhteisö- ja henkilöjäseniä.¹⁵ Vuonna 1977 suomalaista puhallinmusiikkia tukemaan perustettu liitto seuraa tarkoin puhallinsoitin-harrastuneisuuden tilannetta, osallistuu yhdessä useiden eri järjestöjen kanssa tapahtumien järjestämiseen ja vaikuttamistyöhön.

Varusmiessoittokunta

Suomen puolustusvoimien orkesterit ja varusmiessoittokunta työllistävät sekä ammattimuusikoita että ammattiin opiskelevia varusmiehiä. Varusmiessoittokunnassa palvelee vuosittain lähes 100 asevelvollisuuttaan suorittavaa miestä ja naista. Varusmiessoittokunnassa on myös mahdollista suorittaa valtakunnallinen sotilasmusiikkialan aliupseerikurssi.

Orkesterisoitinten harrastaja- ja opiskelijamäärien laskeva trendi näkyy myös varusmiessoittokunnan tilastoissa¹⁶ hyvin saman suuntaisena kuin muissakin oppilaitoksissa. Ilahduttavasti trumpetti on Puolustusvoimien (PV) tilastoissa kasvattanut hakijamääriä viimeisten viiden vuoden aikana merkittävästi ja oli vuonna 2025 ylivoimaisesti suosituin kaikista instrumenteista. Hakijoita oli 20.

Huilu ja viulu pysyvät melko vahvoina myös PV:n hakijoissa, muiden orkesterisoitinten tilanne sen sijaan on huolestuttava. Vuonna 2022 varusmiessoittokuntaan haki 16 klarinetistia. Seuraavina kahtena vuotena hakijoiden määrä laski siitä puoleen ja vuonna 2025 hakijoita oli enää viisi. Vuonna 2022 käyrätorvihakijoita oli seitsemän, vuonna 2025 kaksi. Pasunistien luvut olivat samat. Jousien puolella kontrabassohakijoita oli vuonna 2022 neljä ja vuonna 2025 vain yksi. Sellistejä hakijoissa vuonna 2022 oli yhdeksän ja vuonna 2025 viisi.

3.2 Puolustusvoimat ja Poliisi

1800-luvun lopulla tehtiin useita ehdotuksia armeijan soittokuntien kehittämiseksi mannereurooppalaisen mallin mukaisiksi puhallinorkestereiksi, joihin kuuluisi myös puupuhaltimia ja joihin olisi liitetty jousisoittoa. Ehdotukset kuitenkin hautautuivat pitkäksi aikaa, kunnes hanke heräsi uudelleen 1920-luvulla.

Samaan aikaan siviilipuolella kasvoi huoli suomalaisten puhallinmuusikoiden koulutuksesta, sillä etenkin sinfoniaorkestereiden puupuhaltajat oli pääosin palkattu ulkomailta. Osana armeijan orkesteriuudistusta perustettiin Konservatorion eli nykyisen Sibelius-Akatemian yhteydessä toimiva Armeijan Soitto-oppilaskoulu tuottamaan muusikoita sekä sotaväen että muun musiikkielämän tarpeisiin. Keskitetty opetus jatkui sotavuosien lyhyitä katkoja lukuun ottamatta aina vuoteen 1995 asti.¹⁷

¹⁵ <https://www.puhallinmusiikki.fi/>

¹⁶ Liite PVVMSK Hakijamäärät pääinstrumentin mukaan

¹⁷ <https://sotilasmusiikki.fi/itsenaisyyden-aika>

Puolustusvoimat koulutti muusikoita orkestereidensa tarpeisiin aina vuoteen 2014 asti, jolloin Puolustusvoimain sotilasmusiikkikoulu lakkautettiin. Nykyisin Puolustusvoimien soittokunnat rekrytoivat uusia muusikoita samanlaisilla koesoitoilla kuin siviiliorkesteritkin.¹⁸

”Nyt olemme käytännössä päätyneet samaan tilanteeseen kuin 1800-luvun lopulla. Puhallinorkestereita ei Suomessa ole likimainkaan samassa määrin kuin muissa maissa. Verrataanpa vaikkapa Norjaan. Jos Suomessa puhallinsoittajia on kaikkiaan vähän vajaat 7 000 soittajaa, niin Norjassa pelkästään puhallinopintonsa aloittavia on vuosittain noin 10 000”, toteaa musiikin tohtori Sami Ruusuvuori. ”Kaikki tämä perustuu yhteissoittoon. Sen ympärille rakentuu kaikki.”¹⁹ Norja on hyvä esimerkki siitä, miten vahva kannustin puhallinorkesterit, ja nuorisoorkesterit ovat soitinopintoihin.

Kaikista Suomen ammattiorkestereista juuri Poliisi ja Puolustusvoimat ovat jo nyt tilanteessa, jossa avoinna olevien virkojen täyttämässä on ongelmia. Erääseen äskettäin järjestettyyn Kaartin soittokunnan klarinetin koesoittoon ei hakenut yhtäkään Puolustusvoimain ulkopuolista klarinetistia. Klarinettivakansseja eli avoinna olevia virkoja Kaartin soittokunnassa on kaikkiaan 9, ja hakijoiden tulee olla Suomen kansalaisia.²⁰ Jos tilanne jatkuu tällaisena, vastassa on ensin väistämätön orkestereiden tason lasku ja lopulta toiminnan vähittäinen näivettyminen.

4. ORKESTERISOITTIMET NOUSUUN

Suomessa soitinopiskelijoiden mahdollisuudet osallistua orkesteritoimintaan ovat hyvin epätasaiset. Monissa musiikkioppilaitoksissa ei riitä soittajia pienenkään orkesterin tai yhtyeen muodostamiseksi. Suomessa on ammattikorkeakouluja, joista muusikon ammattiin valmistunut ei ole saanut lainkaan opetusta tai kokemusta yhtye- tai orkesterisoitosta.

Edellisessä kappaleessa esitettyjen orkestereiden rekrytointiongelmien lisäksi lähitulevaisuudessa ongelmaksi muodostuu myös opettajien puute. Nykyisen opettajasukupolven eläköityessä uusien opettajien löytäminen heidän tilalleen on jo nyt paikoin vaikeaa.

Tätä selvitystyötä varten haastateltujen kokeneiden orkesterisoitinten opettajien ja muiden toimijoiden näkemys yhdessä soittamisen tärkeydestä oppilaan motivoinnissa, kehittymisessä ja onnistumiskokemusten keräämisessä on yksimielinen. Tilanne on erityisen vaikea niillä paikkakunnilla, joissa oppilasmäärät ylimalkaan ovat laskussa alueen yleisen väestönkehityksen vuoksi. Syitä ovat muun muassa muuttotappiot ja syntyvyyden lasku.

Orkesterisoitinten epäsuotuisa kehitys on huomattu jo vuosia sitten myös Taideyliopisto Sibelius-Akatemian opettajakunnassa. Musiikin tohtori, Sibelius-Akatemian lyömäsoitinten lehtori ja Suomen Musiikkioppilaitosten liiton toiminnanjohtaja Olli-Pekka Martikainen seuraa tilannetta aktiivisesti sekä pedagogina että järjestötoimijana: ”Erytisen tärkeitä ovat kaikki hankkeet, joilla

¹⁸ Puhelinhaastattelu Raine Ampuja

¹⁹ Puhelinhaastattelu Sami Ruusuvuori

²⁰ Mt. (Puhelinhaastattelu Ruusuvuori)

saadaan mahdollisimman paljon uusia harrastajia mukaan. On myös oltava idoleita ja tavoitteita, joita kohti pyrkii.”²¹ Martikainen korostaa laaja-alaista yhteistyötä suunnan kääntämiseksi.

Tammikuussa 2024 osana Taideyliopiston Sibelius-Akatemian Sibafest-tapahtumaa järjestettiin seminaaripäivä, jonka teemana oli ”Puhallinmusiikki nousuun”. Tilaisuus oli jatkoa edeltävän vuoden elokuussa järjestetylle kokoontumiselle Järvenpään Kallio-Kuninkalassa, mutta nyt kutsu oli avoin kaikille kiinnostuneille. Laaja-alaisiin keskusteluihin osallistui soitonopettajia, kapellimestareita, rehtoreita ja alan järjestöjen edustajia eri puolilta Suomea.²²

Keskusteluissa tärkeimmiksi teemoiksi koettiin yhteisöllisyys, yhteissoitto ja monipuolinen ryhmätoiminta. Erityisesti lasten ja nuorten kohdalla nämä auttavat pitämään motivaation korkealla ja vievät eteenpäin. Näihin Sibelius-Akatemian järjestämiin keskusteluihin viittaavat kaikki tätä selvitystyötä varten haastatellut pedagogit. Tilaisuuksissa on tunnistettu huolenaiheet orkesterisoitinten harrastuneisuuden laskusta, ja myös käynnistetty useampia hankkeita tilanteen parantamiseksi.

Suomen Puhallinorkesteriliiton vuosille 2025–2035 laatiman strategian kymmenvuotistavoitteet on asetettu seuraavasti:

1. Puhallinmusiikki soi Suomessa vahvana
2. Orkestereiden määrä ja osaamistaso ovat nousseet
3. Kotimaiset koulutuspolut tuottavat yhä tasokkaampia hakijoita suomalaisiin ammattipuhallinorkestereihin ja sinfoniaorkestereihin.
4. Puhallinmusiikkitoiminta on avointa ja saavutettavaa kaikille.

Strategian painopisteet ovat harrastajamäärien kasvattaminen, koulutuspolkujen vahvistaminen, huippuosaaminen, uuden musiikin tilaaminen ja kansainvälinen ulottuvuus sekä näkyvyys, kulttuuriperintö ja viestintä. Kolmen ensin mainitun painopistealueen keskeinen tekijä on mahdollisuus laadukkaaseen yhteissoittoon systemaattisella kehitystyöllä.

4.1 Esimerkkejä käynnistetyistä hankkeista

- **Sinfoniaorkesteri Vivo**

Vuonna 1986 perustettu Sinfoniaorkesteri Vivo on yhä Suomen ainoa valtakunnallinen täysikokoinen nuorten soittajien sinfoniaorkesteri. Sen riveissä on vuosikymmenten saatossa soittanut satoja nuoria. Osasta on tullut ammattimuusikoita, monesta valistuneita musiikin ystäviä ja harrastajia. Orkesterin toiminta on perustunut pitkälti talkootyöhön ja apurahoihin. Vuosien varrella Vivo on kokenut useita hetkiä, jolloin sen toiminnan jatkuminen on ollut vaarassa heikon talouden vuoksi. Esimerkiksi vuonna 2022 orkesteri sai kapellimestari Mikko Franckilta lahjoituksen, jonka turvin Vivon työ saattoi jatkua.

²¹ Puhelinhaastattelu Olli-Pekka Martikainen

²² <https://www.uniarts.fi/artikkelit/puheenvuorot/puhallinmusiikki-nousussa-sibelius-akatemiaalla/>

Vuoden 2026 alussa Vivo käynnisti Jane ja Aatos Erkon säätiö myöntämällä merkittäväällä kolmevuotisella tuella Tulevaisuuden orkesteri -nimellä kulkevan hankkeen. Hankkeen tarkoituksena on kartoittaa kattavasti suomalaisen orkesteritoiminnan nykytila, suurimmat haasteet ja miten niihin voidaan reagoida.

Hanke toteutetaan Vivon ja ammattiorkesterien yhteistyönä. Sen vetovastuu on Sinfoniaorkesteri Vivolla, mutta Suomen Sinfoniaorkesterit ry sekä joukko ammattiorkestereita osallistuu hankkeeseen omalla panoksellaan. Hankkeeseen kuuluu Vivon ja ammattiorkesterien yhteisiä periodeja, luentoja nuorille ja lisäksi kyselytutkimuksia ammattiorkesterien intendenteille ja mahdollisesti myös joukolle muusikoita. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa Vivon koulutustoimintaa. Kummimuusikoiden tuella nuoret saavat mahdollisimman kattavan kuvan suomalaisesta orkesterikentästä ja tutustuvat myös erilaisiin orkesterien työmuotoihin yleisötyöstä markkinointiin²³

- **Suomen Puhallinorkesteriliitto**

Jo aiemmin mainitun Suomen Puhallinorkesteriliiton tuoreen strategian ensimmäinen painopiste on harrastajamäärien kasvattaminen. Yhtenä keinona liitto kehittää koulupäivään integroitua puhallinorkesterimallia, johon kuuluvat päivittäiset harjoitukset ja jossa opettaja vastaa koko soitinryhmästä tukena omia ryhmiään valmentavat instrumenttiopettajat. Hankkeen malli on saatu Yhdysvalloista, jossa se on osoittautunut tehokkaaksi tavaksi kasvattaa harrastajamääriä ja tuoda harrastuksen pariin musikaaliset lapset riippumatta vanhempien mahdollisuuksista tai aktiivisuudesta.

- **Suomen musiikkioppilaitosten liitto** viettää 70-vuotisjuhlansa kunniaksi yhteismusisoinnin teemavuotta, jonka tavoitteena on kasvattaa kaikkien soitonopiskelijoiden mahdollisuuksia orkesterisoittoon. Teemavuosi onkin innostanut useita maakuntien musiikkioppilaitoksia yhteistyökonsertteihin. Tapahtumia ympäri Suomen on useita ympäri vuoden.

- Osassa maamme musiikkiopistoista orkesterisoittoon on erityisesti panostettu, esimerkkinä Espoon Musiikkiopiston **Tapiolan Nuoret Sinfonikot**, jonka toiminta on aktiivista ja kannustaa myös opintonsa aloittavia valitsemaan rohkeasti orkesterisoittimia.

- Itä-Helsingin musiikkiopisto on toimintansa 60-vuotisjuhlan kunniaksi käynnistänyt syyskuussa 2025 **Tempo-jousiorkesteritoiminnan**, jonka tavoitteena on tarjota maksuton soittamisen mahdollisuus kaikille lapsille tasapuolisesti ja ilman oppilasvalintoja. Tempon esikuva on kansainvälisesti tunnettu El Sistema -musiikkikasvatusmenetelmä. Opistolla on pitkä traditio erittäin ansiokkaasta jousiopetuksesta, johon yhteissoitto kuuluu olennaisena osana. Opistossa toimii neljä eri ikä- ja opintotasoista jousiorkesteria, joista tunnetuin on maineikas Helsingin juniorijouset. Lisäksi opistossa toimii kolme puhallinorkesteria, joihin kuuluu myös lyömäsoittimet.

²³ <https://sinfoniavivo.fi/orkesterista/tulevaisuuden-orkesteri-hanke-2026-28/>

4.2 Kulttuuripoliittisen selonteon linjauksia

Opetus- ja kulttuuriministeriön laatima kulttuuripoliittinen selonteko annettiin eduskunnalle 28.11.2024. Selonteko linjaa kulttuuripoliittikan tavoitteet ja toimet 2040-luvulle asti.

Selonteossa todetaan, että lasten ja nuorten osallistaminen kulttuuri-toimintaan on tärkeää sekä yhteiskunnallisesti että ihmisten omalle hyvinvoinnille. Selonteko toteaa myös, että lasten ja nuorten omaehtoinen kulttuuri-toiminta ja harrastaminen on tunnustettu olennaiseksi osaksi kulttuuripoliittikkaa. Kulttuuri luo myös pohjan osallisuuden kokemukselle ja tukee kotoutumista Suomeen.

Keinoina kulttuurin perustan tekemiseksi tulevaisuuskestäväksi selonteko mainitsee muun muassa lasten ja nuorten yhdenvertaiset mahdollisuudet laadukkaaseen taide- ja kulttuurikasvatukseen. Toimenpidetavoitteena on parantaa taide- ja kulttuuripalveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta lapsille ja nuorille yhteistyömallien ja riittävien resurssien avulla²⁴

Selonteko viittaa YK:n lasten oikeuksien yleissopimukseen, joka korostaa lasten oikeutta kulttuurielämään ja taiteisiin. Väestönkehityksen myötä lasten ja nuorten keskittyminen kaupunkiseuduille on lisääntynyt. Myös ulkomaalaistaustaisten lasten ja nuorten osuus kasvaa erityisesti pääkaupunkiseudulla ja muissa suurissa kaupungeissa.

Selonteon 5.2.2026 julkaistun toimeenpanosuunnitelman painopisteitä ovat muun muassa kulttuuriperinnön vaaliminen osana kriisinkestävyttä ja lasten ja nuorten kulttuurisen osallisuuden vahvistaminen. Musiikkia harrastavien nuorten määrän kasvattaminen, monipuoliset mahdollisuudet ja yhdessä soittaminen sopivat molempiin näistä painopistealueista.

Selonteossa mainittuun segregaation ehkäisemiseen taide ja erityisesti musiikki ovat erinomaisia keinoja. Kieli ja kulttuurinen tausta eivät ole este orkesteriharrastukselle, päinvastoin. Yhdessä soittaminen on kokemusten jakamista, oppimista, kehittymistä ja pyrkimistä samaan päämäärään. Mahdollisuus osallistua orkesteritoimintaan jo opintojen alkuvaiheessa on myös äärimmäisen tärkeä osa matkalla kohti ammatillista koulutusta ja taiteen ammattilaisuutta.

5. KANSALLINEN NUORISO-ORKESTERI OSAKSI ORKESTERISOITON KEHITYSTÄ

Suomea nyt jo vaarallisesti vaivaavan orkesterisoitinten harrastuneisuuden lasku ja nuorten yhteissoittomahdollisuuksien puute monin paikoin on huomattu. Tilanteeseen on monella tasolla jo reagoitu ja laajan asiantuntijankemeyksen mukaan yhteissoiton pitäisi olla nykyistä huomattavasti vahvempi osa musiikkiopintoja ja -harrastusta.

Kuten aiemmin on mainittu, Sinfoniaorkesteri Vivo on Suomen toistaiseksi ainoa valtakunnallisesti toimiva nuoriso-orkesteri. Vivossa ei ole tiettyä kurssitutkintovaatimusta, mutta käytännössä orkesteriin tullessaan soittajan on hallittava hyvin soittimensa D-tason ohjelmistoa (ent.

²⁴ Kulttuuripoliittinen selonteko, Valtioneuvoston julkaisuja 2024:55

musiikkiopiston I-kurssi, ns. "tolppa-I"). Lisäksi hakijalla on oltava orkesteri- ja yhteissoittokokemusta usean vuoden ajalta.²⁵

Suomalaiset soitonopiskelijat voivat pyrkiä myös pohjoismaiseen Orkester Nordeniin, joka on kapellimestari Esa-Pekka Salosen ja Ruotsin Lions-järjestön vuonna 1993 perustama nuoriso-orkesteri. Orkester Nordeniin voivat hakea 15–26-vuotiaat nuoret muusikot. Hakijan täytyy olla Pohjoismaiden tai Baltian maan kansalainen tai hänen täytyy opiskella jossain näiden maiden musiikkioppilaitoksista. Orkesteri järjestää vuosittain 10 päivää kestävästä kesäleiristä, jonka aikana harjoitellaan intensiivisesti kunkin kauden ohjelmaa.

Euroopan Unionin rahoittama European Union Youth Orchestra kerää yhteen 16–26-vuotiaita nuoria muusikoita kaikista EU-maista. Sen kaikki jäsenet valitaan koesoitossa vuosittain. Hakijalla tulee olla jonkun EU-jäsenvaltion kansalaisuus.

5.1 Kansallinen nuoriso-orkesteri Suomeen?

Eriaisista ansiokkaista yrityksistä huolimatta suomalaisen musiikki-ihmeen maahan ei ole onnistuttu luomaan pitkäjänteistä, korkeatasoista, ammattilaisuuteen tähtäävää, taloudellisesti, hallinnollisesti ja pedagogisesti vakaalla pohjalla toimivaa nuoriso-orkesteria, jollainen toimii lähes kaikissa vahvan orkesterikulttuurin maissa. Ongelmaksi on usein muodostunut apurahoista tai sponsorituloista aiheutuvan taloudellisen epävarmuuden lisäksi hallinnollisen henkilöresurssin niukkuus, joka on haitannut muun muassa toiminnan strategista kehittämistä.

5.2. Samansuuntaisia hankkeita

Esimerkiksi käy toimintansa jo lopettanut Nordea Jean Sibelius -sinfoniaorkesteri, joka perustettiin Jean Sibelius -säätiön aloitteesta vuonna 2007. Kunnianhimoisesti korkeaan laatuun tähtäävän orkesterin taiteellisenä johtajana toimi kapellimestari Jukka-Pekka Saraste ja soittajien koulutuksesta vastasivat kokeneet eturivin orkesterimuusikot. "Nuorena saatu kokemus siitä, mitä orkesterisoitossa vaaditaan, on erittäin tärkeää", Saraste totesi Helsingin Sanomien haastattelussa syyskuussa 2009.²⁶

Orkesterin jäsenet valittiin koesoitossa, jossa heiltä kysyttiin muun muassa, ovatko he koskaan soittaneet Sibeliusta, johon vastaus oli yleensä ei. "Niinpä meistä on hyvä antaa näille soittajille mahdollisuus soittaa Sibeliusta orkesterin kanssa edes kerran jo ennen kuin he valmistuvat ammattiinsa", Saraste totesi ja mainitsi myös kantavansa huolta klassisen musiikin ja orkesterisoiton tulevaisuudesta. Yksi orkesterin tuolloisista kouluttajista, käyrätorvitaiteilija Esa Tukia vahvisti huolen aiheellisuuden. Orkesterin tason mukaisia nuoria käyrätorvensoittajia oli jo tuolloin erittäin vaikea löytää, vaikka koesoittoa järjestettiin eri puolilla maata.²⁷

Yksi orkesterin heikkouksista oli osa-aikainen henkilökunta. Hallinnosta vastasivat toiminnanjohtaja ja intendentti muiden tehtäviensä ohella. Heidän apunaan oli joitakin vapaaehtoisia vastaamassa käytännön asioista kuten muonituksesta ja majoituksesta harjoitusperiodien aikana. Vaikka itse

²⁵ <https://sinfoniavivo.fi/soittajaksi/>

²⁶ <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000004680137.html>

²⁷ Haastattelu Esa Tukia / Hannele Eklund 22.4.2026

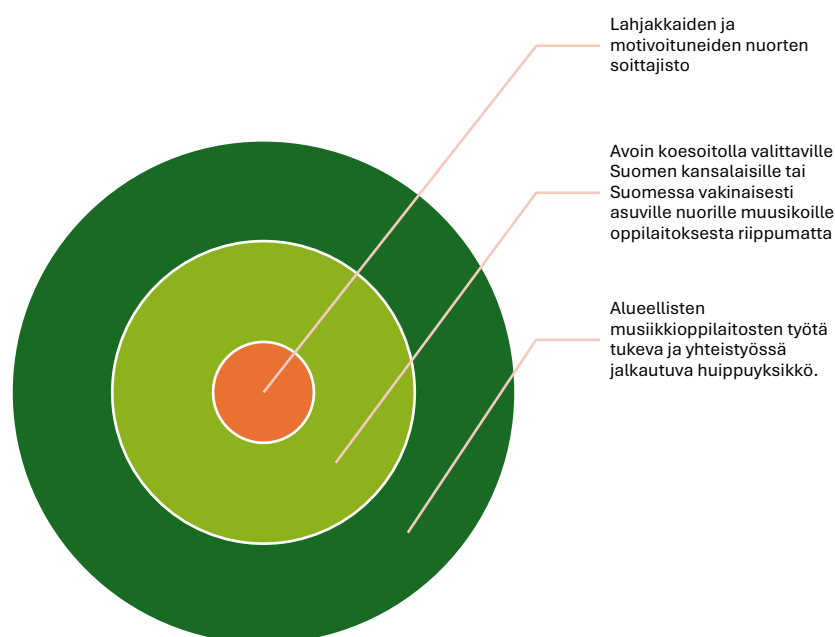
orkesterin toiminta on periodiluonteista, sen hallinnollinen toiminta ei pysähdy periodien väleissä, vaan sisältää seuraavien periodien suunnittelua, strategiatyötä, viestintää ja muita hallinnollisia tehtäviä, joihin kuluu yllättävän paljon aikaa ja energiaa.

Lähes kymmenen vuotta toimineen ja korkeatasoisia konsertteja ja levytyksiä soittaneen orkesterin toiminta päättyi rahoituksen puutteeseen, kun sponsorina toiminut pankki vetäytyi hankkeesta, eikä uutta rahoitusta orkesterille löydetty.

Tulkoon mainituksi myös Nordea Jean Sibelius -orkesteria edeltänyt Suomi 75 sinfoniaorkesteri, joka oli Suomen itsenäisyyden juhluvuoden projekti. Jukka-Pekka Saraste oli myös tässä hankkeessa kapellimestarina. Lyhytaikaiseksi jääneen orkesterin tavoitteet olivat pitkälti samat kuin Nordea-orkesterissa.

European Federation of National Youth Orchestras (EFNYO) -järjestössä on 36 jäsentä, joista 19 on täysjäseniä.²⁸ Niiden rahoitus on osittain tai kokonaan julkista. Täysjäsenistössä Suomea edustaa Sibelius-Akatemian sinfoniaorkesteri, jonka soittajaksi pääsy edellyttää opinto-oikeutta Sibelius-Akatemiassa. Se ei siten täytä sitä aukkoa, joka suomalaisessa nuorisoorkesterikentässä useisiin eurooppalaisiin maihin verrattuna edelleen on.

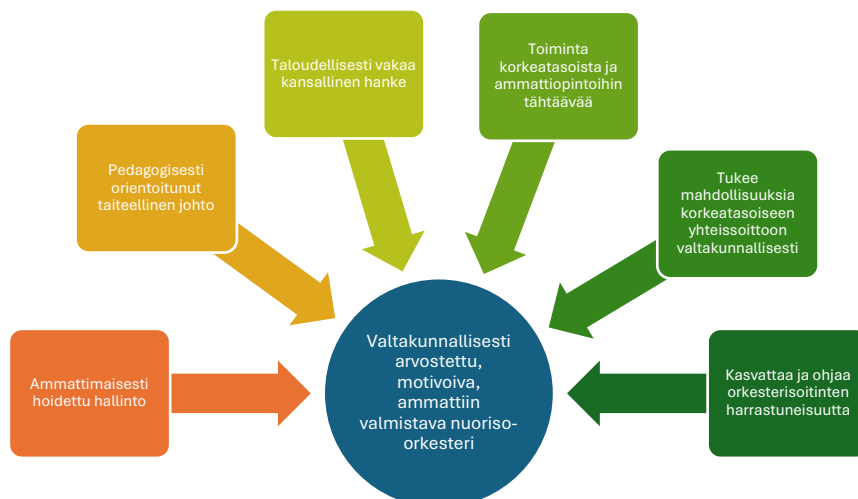
Niin kutsutut side-by-side -hankkeet (esim. Vivo / Tulevaisuuden orkesteri), joissa nuoret soittajat pääsevät ammattiorkestereihin soittamaan yhdessä ammattilasten kanssa antavat arvokasta kokemusta, mutta eivät korvaa kunnianhimoisesti toteutettuja nuorten keskinäisiä yhteissoittomahdollisuuksia vaivaavaa vajetta. Vaatimustaso on myös uskallettava asettaa riittävän korkeaksi. Siksi Suomeen tarvitaan Kansallinen nuorisoorkesteri, jonka peruseriaatteet on kuvattu alla:

²⁸ <https://www.efnyo.org/>

5.3 Kansallisen nuoriso-orkesterin malli ja tavoitteet

- o Tarjoaa huippukoulutusta ja yhteissoittoa lahjakkaille ja motivoituneille nuorille kaikkialta Suomesta. Soittajat valitaan koesoitolla, vaatimustaso vastaa Sibelius-Akatemian nuorisokoulutukseen valittavien tasoa. Hakijan tulee olla Suomen kansalainen tai Suomessa vakinaisesti asuva.
- o Kansainvälisen tason edustusorkesteri, joka kokoaa kaiken suomalaisen orkesteritoiminnan parhaan osaamisen yhteen.
- o Soittoperiodoja järjestään eri puolilla maata tuotantoyhteistyössä paikallisten musiikkioppilaitosten kanssa. KNO toimii valtakunnallisena kannustimena sekä nuorten harrastajien soitinvalinnoille että yhteisoihtomahdollisuuksien kasvattamiselle ja kehittämiseksi.
- o Opetus ja valmennus on sekä pedagogisesti että taiteellisesti huipputasoisia. KNO on nuorten soittajien "maajoukkue", jonka taustalla on sekä toiminnan että valmennuksen ammattimainen ja jatkuva kehitystyö.
- o Keskeistä KNO:n toiminnassa on nuorista soittajista syntyvä yhteisö, joka tarjoaa jäsenilleen mahdollisuuden kehittyä ja kypsyä yhteisten kokemusten ja yhdessä saavutetun menestyksen parissa. Mahdollisuus päästä KNO:n jäseneksi motivoi soittoharrastusta aivan opintopolun ensi askeleista lähtien - aivan kuten urheilun puolella jo nappulaliigassa haaveillaan pääsystä maajoukkueeseen. KNO toimii merkittävänä tukena orkesterisoitinten harrastuneisuuden laskevan suunnan kääntämisessä nousuun.
- o KNO on osa johdonmukaista ja päämääräsitoutunutta ratkaisua, jolla muutetaan orkesterisoitinten harrastuneisuuden nykyinen laskeva kehityssuunta Suomessa. Musiikin opetuksen kentällä on meneillään useita samaan tavoitteeseen pyrkiviä hankkeita, joista jokainen on tärkeä. Ongelma on tunnistettu jo vuosia sitten ja sen ratkaiseminen vaatii laaja-alaista yhteistyötä opintopolun kaikissa vaiheissa aloittelijoista ammattiin pyrkiviin.

6. TOIMENPIDE-EHDOTUKSIA

Kansallisen nuoriso-orkesterin perustaminen edellyttää sekä henkisiä että taloudellisia resursseja perustamisvaiheesta lähtien. Tärkein edellytys uuden organisaation perustamiselle on kaikkien vaiheiden ammattimainen toteutus. Ammattimaisesti hoidettua hallintoa edellytetään myös useissa rahoituslähteissä, erityisesti julkisissa.

6.1 Hankkeen käynnistäminen

Varainhankinnan ensimmäinen askel on löytää rahoitus toiminnan käynnistymiselle eli käytännössä operatiivisen johdon palkkakuluihin ja taiteellisen suunnitteluryhmän palkkioihin. Rahoitus voi olla esimerkiksi säätörahoitusta, jota rekisteröitymätönkin työryhmä voi anoa.

Operatiivisen johdon olisi suositeltavaa toimia alusta asti kokopäivätoimisesti, sillä hallinnolliset tehtävät, strategiatyö, varainhankinta ja toiminnan järjestäminen ovat aikaa vievää ja vaativaa työtä. Myös tiedottamisen ja viestinnän tulisi olla aktiivista sekä median että sidosryhmien suuntaan. Sekä tiedottaminen että varainhankinta vaativat monikanavaista viestintää, joka niin ikään vaatii paljon aikaresursseja.

Operatiivisen johdon (2 hlöä) rinnalle esitetään 3–5 hengen taiteellisesti ja pedagogisesti ammattimaisen suunnittelutyöryhmän muodostamista. Lisäksi toiminnan tueksi suositellaan laaja-alaisen, mutta alan syvällisesti tunnevan ohjausryhmän kokoamista jollain aikavälillä. Eri soitinryhmien kouluttajien tulisi olla eturivin muusikoita, joilla on sekä laaja työelämäkokemus että pedagogista osaamista.

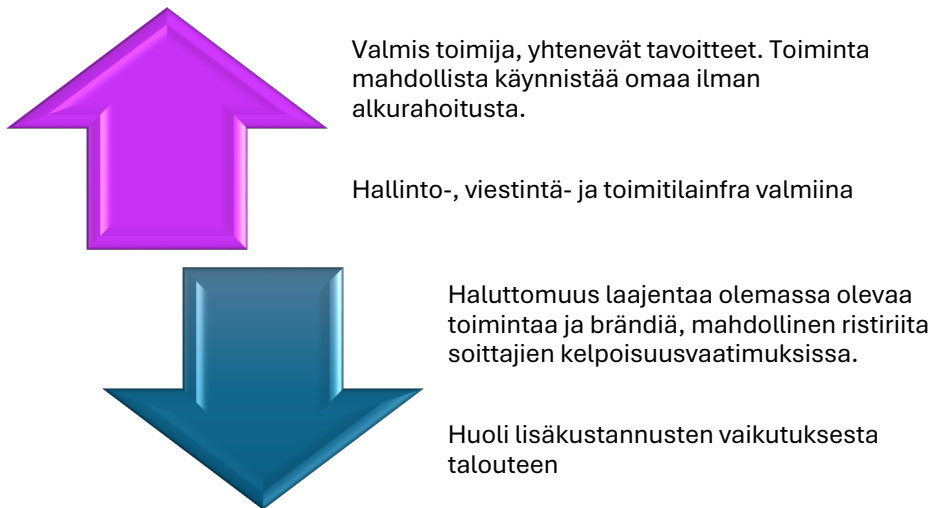
Keskuskatu, Hki 20.12.2025, kuva HE

6.2 Toiminnan järjestäminen

Kansallisen nuoriso-orkesterin toiminnan järjestämiseksi esitetään alla pohdittavaksi kolme erilaista mallia. Kunkin mallin alla olevaan kuvioon on koottu ao. mallin vahvuuksia ja heikkouksia.

Malli 1: Integroituminen olemassa olevaan organisaatioon

- yhdistys tai muu organisaatio, jonka tavoitteet ovat yhdistettävissä KNO:n tavoitteisiin, esim. Vivo tai Soitinakatemit
- hallinnollisesti ja pedagogisesti toimiva organisaatio
- valmius kehitystyöhön
- pitkäjänteinen rahoitus.

Sinfoniaorkesteri Viron kehittämä Tulevaisuuden orkesteri -hanke on huolellisen suunnittelun ja onnistuneen varainhankinnan ansiosta jo toteutuva projekti, jolla on yhteisiä piirteitä Kansallisen nuoriso-orkesterin tausta-ajatusten kanssa, mutta myös selviä eroja, kuten oppilaiden kelpoisuusvaatimukset ja toiminnan painopisteet.

Malli 2: Ankkuroituminen olemassa olevaan organisaatioon

- o julkishallinnollinen organisaatio, esim. Sibelius-Akatemian nuorisokoulutus
- o KNO:lla oma hallinto
- o ankkuriorganisaatiolta operatiivisen johdon työtila, toimistoinfra ja muita tukitoimia
- o orkesteri avoin myös ankkuriorganisaation ulkopuolisille KNO:n kriteerit täyttävälle soitonopiskelijoille
- o toimintaa ylläpitävä rahoitus valtion budjetista erillisrahoituksella.

Vahva pedagoginen tausta, yhtenevät kelpoisuus- ja tasovaatimukset. Antaisi lisäarvoa organisaatiolle ja laentaisi nykyisten nuorisokoulutusopiskelijoiden mahdollisuuksia orkesteritoimintaan.

KNO:lla oma hallinto, mutta ankkuriorganisaation tarjoamat toimitilat. Mahdollisuus julkiseen rahoitukseen esim. erillisrahoituksena oman varainhankinnan lisäksi. Osaamista varainhankinnassa.

Huoli organisaation resurssien riittävydestä, ja hankkeen sopivuudesta organisaation toiminnan osaksi.

Talouden realiteetit: onko erillisrahoitukselle realistisia edellytyksiä.

Olemassa olevista organisaatioista Sibelius-Akatemian nuorisokoulutuksen ja Soitinakatemioiden tavoitteet ja kelpoisuusvaatimukset ovat lähimpänä Kansalliselle nuoriso-orkesterille asetettavia lähtökohtia.

Mikäli ankkuriyhteistyö Sibelius-Akatemian nuorisokoulutuksen kanssa toteutuisi, orkesteriin haun tulisi olla avoin kaikille Suomen kansalaisille tai täällä vakinaisesti asuville nuorille, joiden taidot oman soittimensa hallinnassa ovat riittävät. Yhteistyö tarjoaisi myös nuorisokoulutuksessa jo oleville luontevan väylän orkesterisoittoon. Nykyisin osa nuorisokoulutuksen opiskelijoista osallistuu Sibelius-Akatemian sinfoniaorkesterin toimintaan, mutta eivät kaikki.

Malli 3: Itsenäinen yhdistys "KNO ry"

- itsenäinen hallinto
- toimitilat etsittävä itse
- jatkuva ja vakaa rahoitus varmistettava.

Vapaus suunnitella toiminta itse laaditun vision mukaiseksi

Mahdollisuus varainhankintaan itsenäisesti ja oman strategian mukaisesti

Koko toimintainfran (toimitilat, henkilöresurssit, materiaalit, ym.) luominen vaativaa

Käynnistysrahoituksen lisäksi vakaan ja pitkäjänteisen rahoituksen hankkiminen. Kansallisen identiteetin toteuttaminen vaikeaa.

Yhdistysmuotoisen hankkeen toteutukseen liittyy eniten haasteita ja epävarmuuksia. Hyvinä puolina ovat itsenäisyys ja vapaus toiminnan suunnittelemisessa, mutta taloudellisen vakauden ja jatkuvuuden varmistaminen on epävarmaa. Yhdistyspohjaisen hankkeen nostaminen kansalliseksi voi olla vaikeaa.

Edellä esitetyistä malleista kaksi ensimmäistä edellyttävät valmiutta laajaan yhteistyöhön ja halua sovittaa toiminta ja tavoitteet molempia tyydyttävällä tavalla. Kolmas on perinteisin ja käynnistämislähtöisin, mutta sisältää eniten epävarmuuksia.

7. RESURSSIT, KUSTANNUSARVIO JA RAHOITUS

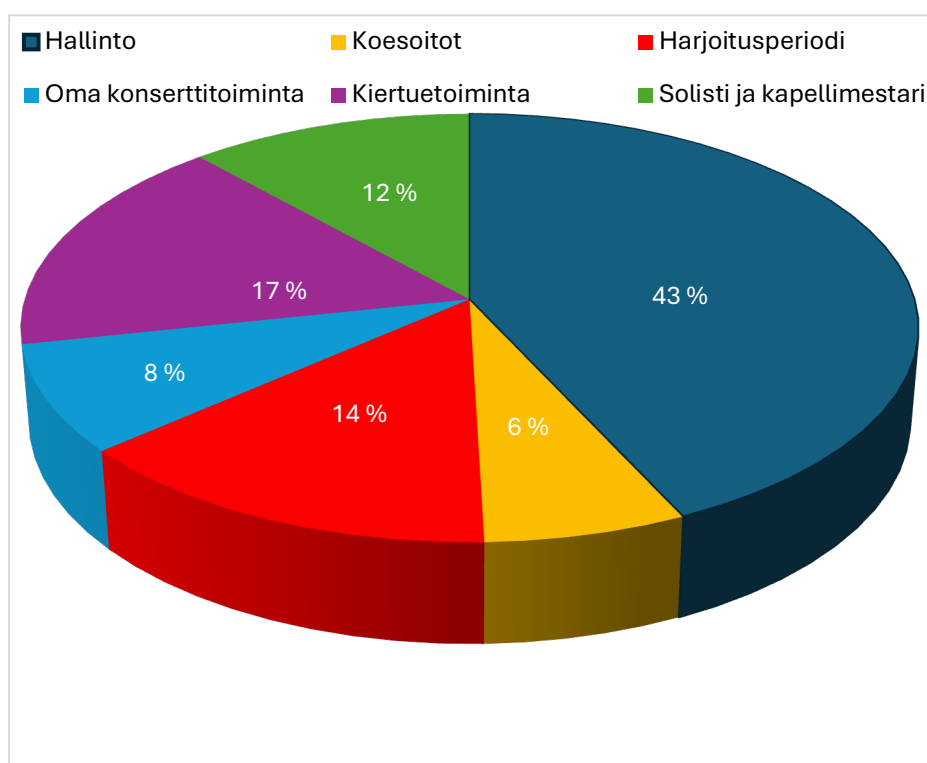
Kansallista nuoriso-orkesteria pohtinut valmisteleva työryhmä on teettänyt alustavan kustannusarvion, jota selvitysvaiheessa on pidettävä suuntaa antavana. Se antaa kuitenkin riittävällä tarkkuudella kuvan hankkeen taloudellisesta koosta vuositasolla.

Päätoimisen ja jatkuvassa palvelus- tai työsuhteessa olevan henkilöstön tarve ei ole suuri, mutta kehitys ja suunnittelutyön sekä aktiivisen viestinnän turvaamiseksi toiminnanjohtajan ja tuottajan/tiedottajan tehtävien tulisi olla kokopäivätoimisia ympäri vuoden.

Vuosibudjetin pääkohdat:

Kulut	Hallinto	133 150,00 €
	Koesoitot	20 000,00 €
	Harjoitusperiodi 5 pv + konserttipv	43 400,00 €
	Oma konserttitoiminta/konsertti	25 000,00 €
	Kiertuetoiminta, 3 konserttia	51 600,00 €
	<u>Solisti ja kapellimestari</u>	<u>36 000,00 €</u>
	Kulut yht.	309 150,00 €

Tulot	Lipunmyynti/konsertti Hki	30 800,00 €
	(1000 myytyä lippua à 30 – myyntipalkkio 12 %)	

Luvut on esitetty myös liitteenä olevassa Excel-taulukossa.²⁹

²⁹ Liite: Budjettiarvio

- **Valtio rahoittajana**

Kansallisen nuoriso-orkesterin rahoitusmalli riippuu ensisijaisesti siitä, miten toiminta järjestetään. Mielekkäintä olisi, että hanke olisi nimensä mukaisesti kansallinen, ja toteutuisi ainakin osittain julkisin varoin. Valtion osuutta (VOS) nauttivista orkestereista nykyisin vain yksi edustaa lasten kulttuuria. VOS-orkestereihin pääsy edellyttää yleensä kuitenkin jo useamman vuoden ajan osoitettua vakiintunutta toimintaa. Mahdollinen erillirahoitus esimerkiksi osana yliopistorahoitusta saattaisi olla helpommin toteutettavissa.

- **Säätiörahoitus (apuraha)**

Yksityisten säätiöiden myöntämät apurahat ovat määräaikaista, pisimmillään tyypillisesti 3–4 vuodeksi myönnettäviä ja usein hankkeiden käynnistämistä tukevaa. Säätiöapuraha sopisi Kansallinen nuoriso-orkesterin ensimmäisten vuosien käynnistämiskulujen kattamiseen, kuten toiminnanjohtajan ja tiedottajan/tuottajan palkkaamiseen. Apurahakauden aikana olisi mahdollisuus rakentaa muu pysyvämpi rahoitusmalli.

- **KNO-säätiö**

Suomessa toimii kulttuurilaitoksia, joita ylläpitää yksityinen säätiö, esimerkkinä vaikkapa Teatterisäätiö, joka ylläpitää Helsingin kaupunginteatteria. Säätiön perustaminen edellyttää nykyisen säätiölain mukaan 50 000 euron peruspääomaa, mutta säätiön jatkuvan toiminnan takaamiseksi tarvitaan paljon enemmän. Riittävä pääoma perustamisvaiheessa takaa sen, että varallisuuden tuotoilla saadaan itsenäisen säätiön toiminta tehokkaaksi ja vaikuttavaksi. Esimerkiksi säätiön sijoittamalle kolmelle miljoonalle eurolle voidaan laskea neljän prosentin tuotto-odotuksella 120 000 euron vuositulot.³⁰ Näin suuren pääoman kerääminen lahjoituksina vaatii huomattavan paljon.

- **Nimikkorahasto säätiössä**

Riskittävämpi ja merkittävästi helpommin toteutettava vaihtoehto olisi oman nimikkorahaston perustaminen jo olemassa olevaan säätiöön. Oma säätiötä pienemmän rahoituspääoman kokoaminen lahjoituksina yksityishenkilöiltä, yhteisöiltä ja yrityksiltä julkisen kampanjan keinoin olisi tässä mallissa realistisempi tavoite. Kampanja on vaativa viestintätehtävä, mutta onnistuessaan se voisi tuottaa riittävästi pääomaa nimikkorahaston perustamiseksi. Rahaston tuottama tuotto muodostaisi jollain aikavälillä orkesterin toimintabudjetin perustan.

- **Hybridimalli**

Edellä esitettyjen rahoitusvaihtoehtojen yhdistäminen kolmikannaksi on myös tutkimisen arvoinen mahdollisuus ja kenties toteuttamistavoista realistisin.

³⁰ <https://saatiotrahastot.fi/juttuarkisto/perustaisinko-saation/>

8. Yhteenveto

Kansallisen nuoriso-orkesterin tulisi olla kansainvälisen tason edustusorkesteri, joka kokoaisi kaiken suomalaisen orkesteritoiminnan parhaan osaamisen yhteen. Sitä ei tule nähdä nykyisten toimijoiden kuten Vivon kilpailijana, vaan jo olemassa olevia hankkeita vahvistavana ja suomalaista orkesterikoulutusta eteenpäin vievänä huippuyksikkönä, jota johdetaan sekä taiteellisesti että hallinnollisesti parhain ammattimaisin voimin.

Suomalaista musiikkikoulutuksen suurena huolena ovat suomalaisten orkestereiden tulevaisuuden näkymät, jos soittajia ei valmistu ammattiin riittävästi. Kaupunginorkesterit voivat rekrytoida muusikoita myös ulkomailta, mutta Puolustusvoimat ei, koska sen orkesteriin liittyminen edellyttää Suomen kansalaisuutta. Poliisisoittokunnan jäsenyys puolestaan edellyttää suomen tai ruotsin kielen hallintaa.

Huolena on myös soitinopettajien määrän uhkaava väheneminen. Ei voida laskea sen varaan, että ulkomailta tulevat orkesterimuusikot olisivat kiinnostuneita opetustehtävistä musiikkioppilaitoksissa eri puolilla maata samalla tavoin kuin Suomessa opiskelleet ja täällä pysyvästi asuvat muusikot. Tämä riski on joka tapauksessa otettava huomioon.

Vaikka orkesterit ovat kansainvälisiä työyhteisöjä, on ehdottoman tärkeää huolehtia siitä, että suomalaismuusikot pysyvät mukana kilpailussa orkestereiden tarjoamista työpaikoista. Heidän tulee olla myös laadullisesti kansainvälisen vertailun kestäviä.

Orkesterisoitinten harrastuneisuuden kääntämiseksi nousuun, toimenpiteitä on tehtävä opintopolun kaikissa vaiheissa. Koulujen taideaineiden oppimäärien väheneminen ja musiikinopetuksen jääminen luokanopettajien käsiin johtaa yhä selvemmin siihen, että musiikkiharrastukseen ohjautuvat vain musiikista kiinnostuneiden aktiivisten vanhempien lapset. Keinoja löytää harrastajia laajalla otannalla alakoulusta lähtien tulee tukea, jotta riittävästi harrastajia saadaan kasvamaan kohti ammattiopintoja. Monien urheilujärjestöjen malli on tällaisesta toiminnasta erinomainen esimerkki.

Ammattiin johtavalla opintopolulla on oltava kaikissa vaiheissa tarjolla riittävästi mahdollisuuksia yhteissoittoon, joka on olennainen osa orkesterisoitinten motivoivaa opetusta. Paikallisten orkestereiden ja yhtyeiden lisäksi maassamme tulee olla korkeatasoinen, harjoitteluun motivoituneiden ja sitoutuneiden opiskelijoiden kunnianhimoa vastaava Kansallinen nuoriso-orkesteri, jossa nuoret soittavat yhdessä, oppivat ja kasvavat yhdessä kohti ammattiopintoja. Tällainen instituutio on Suomesta puuttunut. Kansallisen nuoriso-orkesterin perustaminen on pitkän tähtäimen projekti, jonka käynnistämistä ei pidä lykätä.

Selvitystyötä varten käytyjen lukuisten keskustelujen joukosta kiitän erityisesti seuraavia avokätisesti aikaansa, kokemustaan ja asiantuntijuuttaan haastatteluissa antaneita henkilöitä:

Raine Ampuja

Käyrätorvensoittaja, kapellimestari, säveltäjä, sovittaja, musiikkimajuri ja tietokirjailija.

Laura Clewer

Tapiolan nuorten sinfonikkojen intendentti, Espoon musiikkiopiston vararehtori, fagotinsoittaja

Emilie Gardberg

Taide- ja kulttuuriviraston pääjohtaja

Tuomo Huhdanpää

Muusikko, yrittäjä, tohtoritutkija (Aalto-yliopisto, johtamisen laitos)

Olli-Pekka Martikainen

Toiminnanjohtaja SML; lehtori (lyömäsoittimet), Taideyliopiston Sibelius-Akatemia

Sami Ruusuvuori

Musiikin tohtori, Helsingin poliisisoittokunnan ylikapellimestari, Suomen puhallinorkesteriliiton puheenjohtajana, WASBESSa (World Association for Symphonic Bands and Ensembles) hallituksen jäsen.

Kaisa Rönkkö

Dekaani, Taideyliopiston Sibelius-Akatemia

Jan Söderblom

Viulutaiteilija, kapellimestari; taiteellinen johtaja Suomalainen kamariorkesteri.

Esa Tukia

Käyrätorvitaiteilija, soolokäyrätorvensoittaja emeritus, Radion sinfoniaorkesteri

Ilkka Uurtimo

Sellotaiteilija; taiteellinen johtaja Orkester Norden

LIITTEET:

1. Suomalaisen puhallinmusiikin strategia 2025–2035
2. Budjetti

Suomalaisen puhallinmusiikin strategia 2025–2035

Visio – Missio – Kehittämislinjau – Tiekartta – Vaikuttavuus

Visio 2035

Puhallinmusiikki soi vahvana Suomessa – kouluissa, konserttisaleissa, kaduilla ja kansainvälisillä areenoilla. Orkestereiden määrä ja osaamistaso ovat kasvaneet, ja soittaminen on osa suomalaista arkea, koulupäivää ja kulttuurivientiä. Myös suomalaiset ammattipuhallinorkesterit ja sinfoniaorkesterit saavat yhä tasokkaampia hakijoita kotimaisista koulutuspoluista. Puhallinmusiikkitoiminta on avointa ja saavutettavaa kaikille – ilman esteitä, koko Suomessa.

Missio

Tukea ja kehittää suomalaista puhallinmusiikkia kokonaisvaltaisesti:

- Rekrytoinnista huippuosaamiseen
- Kasvatuksesta kulttuurivientiin
- Painopiste nuoriso- ja aikuisorkestereissa, sekä yhteys ammattikenttään

Strategiset painopisteet

1. Harrastajamäärien kasvu

- Valtakunnalliset rekrytointimallit oppilaitos ja yhdistystasolla
- Ryhmäopetuksen laajentaminen ja koulukonserttien lisääminen
- Soittamisen ilo, saavutettavuus ja yhteisöllisyys kaikenikäisille
- Koulupäivään integroitu puhallinorkesterimalli: jokapäiväiset harjoitukset, opettaja vastaa koko soitinryhmästä + instrumenttiopettajat ryhmissä

2. Koulutuspolkujen vahvistaminen

- Yhteissoitto opetuksen ytimeen varhaisesta vaiheesta alkaen. Soitonopettajien koulutukseen sisällytettävä ryhmäopetusta ja kapellimestarikoulutusta
- Kapellimestarikoulutuksen uudistaminen: uudenlainen koulutusmalli harrastajapuhallinorkestereiden johtamiseen: Sisältää myös kuoronjohdon opintoja
- Moniosaajuus mahdollistaa työllistymisen
- Tutkintopolut: Taiteen perusopetus → toinen aste → ammattikorkeakoulut → Sibelius-Akatemia

3. Huippuosaaminen

- Vaskiakatemia ja tuleva puupuhallinakatemia keskiössä
- Nuoriso- ja junioriorkesterien systemaattinen kehittäminen
- Varusmiessoittokunta osana kansallista kehityspolkua
- Mestarikurssit: Crusell-viikko ja Lieksan vaskiviikko
- Ammattioppilaitosten välinen yhteistyö
- Yhteys ammattikenttään: tavoitteena kasvattaa tulevia huippusoittajia ja johtajia myös suomalaisiin ammattipuhallin- ja sinfoniaorkestereihin

4. Uusi musiikki ja kansainvälinen ulottuvuus

- Kotimaisten säveltäjien ja sovittajien tukeminen
- Yhteistilaukset orkestereiden ja oppilaitosten kesken
- Kansainvälinen yhteistyö: NOMU, WASBE, FinnBand, musiikkioppilaitosten verkostot

5. Näkyvyys, kulttuuriperintö ja viestintä

- puhallinmusiikki.fi kentän materiaalipankkina ja digitaalisena näkyvyysalustana
- Laajasti puhallinkentän tavoitettava viestintäkanava
- Sosiaalisen median strategia: nuoria ja yleisöjä puhutteleva viestintä
- Näkyvyys kouluissa, paikallisissa tapahtumissa ja valtakunnallisissa tapahtumissa
- Puhallinmusiikin isänmaallisen ja yhteisöllisen kulttuuriperinnön jatkaminen niin harrastaja- kuin ammattikentällä

Seuranta ja vaikuttavuus

Vuosittainen strategian edistymisen seuranta ja julkinen raportointi

Väliarviointi vuonna 2030

Keskeiset mittarit:

- Harrastajamäärät eri ikäryhmissä
- Musiikkiopintoihin ja ammattiopintoihin hakeutuminen
- Kotimaisten teosten sävellystilausmäärät ja esitykset
- Medianäkyvyys ja verkkosisällöt
- Kansainväliset yhteistyöhankkeet ja osallistumiset
- Puhallinmuusikoiden työllistyminen

Tavoite

Rakentaa elinvoimainen ja saavutettava puhallinmusiikin ekosysteemi, jossa jokaisella on mahdollisuus soittaa, kehittyä ja osallistua – läpi elämän, harrastajasta

huippuammattilaiseen. Strategia tukee myös suomalaisen kulttuuriperinnön jatkuvuutta ja musiikillista omaleimaisuutta kansainvälisessä kontekstissa.

Koordinaattorina:

Suomen Puhallinorkesteriliitto (SPOL) ja Suomen musiikkioppilaitosten liitto (SML)

Tiekartta 2025–2035

- 2025: Rekrytointimallien pilotointi kouluverkostoissa, SPOLin koordinaatioresurssien vahvistaminen
- 2026: Uudenlaisen kapellimestarikoulutuksen suunnittelu ja pilotti käyntiin; kuoronjohdon sisällyttäminen koulutussisältöihin
- 2027: Puhallinpäivien pedagoginen laajennus; uudet koulutusmoduulit (yhteissoitto, johtaminen, moniosaajuus). Koulupäivän yhteydessä toimivien puhallinorkestereiden pilotointi.
- 2028–2029: Valtakunnallisen näkyvän puhallinmusiikkitapahtuman toteuttaminen ja laajentaminen
- 2030: Väliarviointi strategian edistymisestä
- 2032: Vaskiakatemian ja puupuhallinakatemian toiminnan vakiinnuttaminen
- 2034: Kansallisen puhallinmusiikkitapahtuman vakiinnuttaminen osaksi suomalaista kulttuurivuotta
- 2035: Kokonaistarkastelu: strategian vaikutukset, jatkuvuus ja uusi visio 2045

KULUT

Perustava koesoitto

Tilat Hki	5 000,00 €
Lautakunta, jouset	3 200,00 € 4 hlö, 2 päivää, à 400,00 €
Lautakunta, muut	4 400,00 € 11 hlö, 1 päivä, à 400,00 €
Muut palkkiokulut	400,00 €
Pianisti	2 000,00 €

Täydennyskoesoitto

Tilat	2 000,00 €
Lautakunta	2 000,00 € 5 hlö, à 400,00 €
Pianisti	1 000,00 €
Yht.	20 000,00 €

Harjoitusperiodi 5 päivää + konserttipäivä

Tila	6 000,00 €
Matkat 20 hlö	2 000,00 €
Majoitus 20 hlö	14 000,00 €
Matkakulut 60 hlö à 40,00	2 400,00 €
Nuottivuokrat	5 000,00 €
Soitinvuokrat	2 000,00 €
Valmentajat 15 hlö	12 000,00 €
Yht.	43 400,00 €

Hallinto

Toiminnanjohtaja	70 000,00 €
Tuottaja	50 000,00 €
Puhelin ja tietoliikenne	1 000,00 €
Kirjanpito ja talous	4 000,00 €
Järjestäjät 2 hlö, 2 vko	5 000,00 €
Muut hallinnon kulut	1 500,00 €
Vakuutukset	500,00 €
PRH-kulut	150,00 €
Hallituksen kokouskulut	1 000,00 €
Yht.	133 150,00 €

Oma konserttitoiminta / Musiikkitalo / konsertti

Tilavuokra ja aulapalvelu	20 000,00 €
Markkinointi	3 000,00 €
Painotuotteet	1 500,00 €
Muut kulut	500,00 €
Yht.	25 000,00 €

Kiertuetoiminta 3 konserttia

Orkesterin matkakulut	10 000,00 €	Esim. juna Hki-Oulu, paluu 2 bussia
Orkesterin majoitus	28 000,00 €	
Soitinrahti	5 000,00 €	
Päivärahat	1 600,00 €	
Nuottivuokrat	5 000,00 €	
Tarjoilut	1 000,00 €	
Sekalaiset kulut	1 000,00 €	
Yht.	51 600,00 €	

Solisti ja kapellimestari

Kapellimestari harj. + 1 konsertti	15 000,00 €	
Solisti harj. + 1 konsertti	9 000,00 €	
Kapellimestari uusinta	7 500,00 €	
Solisti uusinta	4 500,00 €	
Yht.	36 000,00 €	
Kulut yht.	309 150,00 €	

TULOT

Lipunmyynti Hki / konsertti	30 800,00 €	1000 myytyä lippua à 35,00 € - lipunmyynnin palvelumaksu 12 %
-----------------------------	-------------	--